

15 septembrie 1972, Sică Alexandrescu în mijlocul actorilor Teatrului Dramatic din Brașov, cu prilejul împlinirii a 76 de ani.

Mășterul — un an de la plecare

La 6 august a.e. s-a împlinit un an de când maestrul Sică Alexandrescu, încetînd din viață, ne-a obligat să-i ducem dorul...

Este de necrezut cum s-au adunat clipele, minutele, zilele și lunile în tumba amețitoare „a trecerii”... Rămîn gustul amar și începutul unei înțelepciuni, ciudate prin resemnarea pe care o închide în ea.

Pentru cineva neobișnuit să scrie, toată învîlmășeala de sentimente, gânduri, amintiri și învățăminte legate de o ființă dragă care a fost, deci pe care nu o va mai vedea și auzi niciodată (oare cîți realizează acest „niciodată”), nu începe în cuvinte. I se par strîmte și decolorate.

Să fie deci iertată, iar rindurile de față, așa cum vor fi fiind ele, sau tocmai de aceea, să fie luate drept cel mai sincer omagiu adus amintirii domniei sale.

Meșterul Sică Alexandrescu sau, cum îi spuneam noi simplu și firesc „Meșterul”, și-a purtat cu strălucire destinul prin lumea teatrului românesc timp de șase decenii.

O ființă omenească — supusă deci greșelii — dar la care universul aparține pe care-l reprezenta era dominat de o patimă, de o dragoste — nesaturată vreodată — de teatru.

Din această lumină s-au născut și hrănit, ca dintr-o tolbă fermecată a belșugului, toate acele calități cu care, pînă în ultimile clipe ale vieții i-a uluit pe contemporani: fantastica putere de muncă, uluitoarea condiție fizică, mintea de-o limpezime și de-o logică ieșite din comun, marile meșteșug al scenei, talentul deosebit de-a crea acolo — „pe cele patru scinduri” — momente inegalabile, harul de-a descoperi talente și de-a le forma cu o răbdare și o severitate inimaginabile.

Nu sînt vorbe mari — nu am nici măiestria și nici plăcerea de-a mă juca cu ele; sînt realități pe care toți cei care am avut norocul de-a lucra cu domnia sa, le-am remarcat și le-am verificat nu o dată.

Mi-aduc aminte și păstrez proaspătă senzația de uimire pe care o încercam cu toții cînd, deși sculat de la cinci dimineața, sosit în teatru la ora opt fix, (perioada între 5 și 8 fiind fructificată cu scrieri de scenarii pentru TV sau depănarea cu condeii a atîtor amintiri) și, începînd repetiția la 9 precis, la ora 13 îl auzeam: „Ei, și acum un șnur; nu protestați, stau în picioare ca și voi de la 9 și nu sînt obosit!”

Și asta nu e totul. Seara, la spectacole, (indiferent dacă erau, sau nu puse în scenă de domnia sa, cu atît mai mult la cele la care semna regia), era prezent în sală împreună cu doamna, cu atenția încordată la nuanțe, la greșeli pe care în pauză venea și ni le spunea spre a nu le mai repeta.

Oare cîți regizori din țara noastră își urmăresc, seară de seară, spectacolele pentru a evita degradarea lor și, oare cîți directori de teatru fac același lucru pentru a educa publicul să onoreze cu aplauze, cu lacrimi sînt tăceri acest efemer dar sublim act de creație care se săvîrșește sub ochii lui?

O mare personalitate care, prin totala sa dăruire, ne-a crescut în spiritul respectului față de muncă, față de o înaltă profesionalitate. („Atenție la vorbire, la o bună respirație, la pronunțarea corectă a cuvintelor; și cel care plătete 3 lei și stă în fundul sălii trebuie să audă, să simtă și să înțeleagă ce spuneți... Atenție la înută, la plastică, la ritm“).

S-ar putea scrie tomuri întregi despre ceea ce am primit de la Meșter, despre ceea ce a lăsat teatrului românesc strădania sa de o viață.

Îmi vine în minte o întîmplare, ciudată în felul ei, dar foarte semnificativă. Murise artistul poporului Mișu Fotino cu care fusese prieten de-o viață. După meciul de doliu și ridicarea trupului neînsuflit pentru a fi transportat la București unde urma să fie înmormîntat, Meșterul a anunțat că va ține repetiția cu „Micul infern”. Toți interpreții ne-am dus la scenă, dar văzîndu-i durerea ne-am sfătuit să i-o respectăm și să întrerupem repetiția. Am coborît în sală — unde se afla Meșterul — și i-am spus aceste lucruri. Cu buzele tremurînde replica i-a fost unică: „Nu domnișoară Itta, repetiția va avea loc. Asta i-ar fi plăcut și Lui.”

Munca era supremul omagiu adus și tăria de a înfrînge încercarea la care-l punea viața.

Și, dacă acesta i-a fost crezul, nu pot încheia cu alte cuvinte decît, că toți actorii colectivului pe care l-a condus în ultimii ani ai vieții vor munci astfel încît în orice clipă să poată spune:

„Asta i-ar fi plăcut și Lui”. Meșterului Sică Alexandrescu.

Virginia Itta Marcu